

NBI's bibliotek med varierte info-tjenester

Av bibliotekar Anne Tvetter Knoop

Norges
byggforsknings
institutt 1983
Særtrykk 280

I Bygg nr 5a 1981 presenterte vi de tjenester NBI's bibliotek kan tilby byggebransjen. Siden den gang har mye skjedd. Forfatteren bringer her et konsentrat av sitt innlegg på «Bygg reis-deg»-seminar i år. Som det fremgår, kan NBI tilby en rekke ulike tjenester som alternativer til bedriftenes egen litterærtjeneste.

Byggebransjen har i dag tre muligheter til å holde seg orientert om byggeteknisk informasjon:

- Eget terminalutstyr for eksterne søk
- Ansette fagfolk for eget info-arkiv
- Kjøpe info-tjenestene eksternt.

Egen terminal

Hvert foretak kan anskaffe sitt eget terminalutstyr og selv søke i byggetekniske databaser.

Til det trengs en terminal som kan knyttes til forskjellige datamaskiner via Televerkets linjer for dataoverføring. Tilknytningen skjer ved hjelp av et modem og en telefon. Det finnes også terminaler med innebygd modem. Televerkets Datel-kontor kan gi ytterligere opplysninger.

Et nødvendig passord gir adgang til å søke i de forskjellige databasene. Den enkelte databaseprodusenten gir ut passordene.

Det er enkelt å søke informasjon i databaser. Men det er mye å sette seg inn i først, og det er mye å følge med i. Man må være orientert om de ulike systemene, deres oppbygging, tillegg, begrensninger og forbedringer. Det finnes i dag over tusen databaser rundt i verden, og i de største databasene finnes det ti-talls millioner litteraturreferanser. For å få utbytte av søkingen må man skaffe den litteraturen det henvises til.

Ansatte fagfolk

Foretaket kan ansette fagfolk for å tilrettelegge informasjonen til sitt eget bruk i et spesielt arkivsystem. Målet bør være å ta vare på all relevant faglig informasjon og sørge for at de personene som kan utnytte den får vite at informasjonen er tilgjengelig. Det kreves aktivt arbeid for å skaffe fram den slags data som er viktig for virksomheten i bedriften.

Svært ofte er det viktig å få tak i informasjonen på kortest mulig tid ved hjelp av forsvarlige og tidsmessige systemer for registrering, oppbevaring og gjenfinning. Hjelpemidler for lokalisering og fremskaffing av de nødvendige opplysningene er egne litteratur- og datasamlinger, eksterne databaser og et best mulig eksternt kontaktnett.

Konsulentbistand

Foretakene kan søke kompetent konsulenthjelp, f.eks. ved NBI's bibliotek. Dette er i dag et sentralt fagsenter når det gjelder informasjonssøking i byggefaget i Norge. Biblioteket ble etablert allerede i 1949 og omfatter i dag ca 30 000 bind og abonnerer på ca 350 byggetekniske tidsskrifter. Fagområdene er husbyggingsteknikk og arkitektur samt nødvendige støttefag.

Selv om biblioteket ble opprettet som et internt instituttbibliotek, har det alltid vært åpent for alle interesserte.

I tillegg til den litteraturen vi selv anskaffer, har vi en stor samling spesialhjelpemidler. Som medlem av den internasjonale litterærtjenesten i byggefaget, er vi ansvarlig for referering av norsk byggeteknisk litteratur

(både bøker og tidsskriftsartikler) til den nordiske databasen for byggefag. Disse referansene overføres via telefonnett.

Dette samarbeidet gir også tilgang til tysk, fransk og engelsk byggeteknisk materiale.

Samarbeidsprosjektet om den nordiske databasen BODIL har skaffet oss nødvendig kompetanse til å følge utviklingen av EDB-baserte informasjons- og biblioteksystemer. Utviklingen på teknologiområdet kjennetegnes av lave utstyrspriser, noe som har ført til at selv mindre institutter har anskaffet eget utstyr, både på den administrative og den tekniske siden. NBI satte derfor av plass til informasjonsbehandling da det ble anskaffet nytt EDB-anlegg.

Vi har nå anskaffet et registrerings- og gjenfinningssystem for å registrere egen litteratur i interne databaser. På lengre sikt vurderer vi å stille disse databasene til disposisjon for byggebransjen.

Vi føler et spesielt ansvar for at instituttets kompetanse og erfaring blir utnyttet. Biblioteket har kompetanse og muligheter for byggeteknisk informasjonsbehandling, og ønsker et bredere samarbeid med bransjen. Hyppig kontakt vil gi gjensidige fordeler.

NBI-bibliotekets tjenester

- Større litteraturundersøkelser ved hjelp av trykte og EDB-baserte hjelpemidler. Pris: kr 300,- pr time uavhengig av type hjelpemiddel.
- Løpende litteraturovervåking i den nordiske databasen BODIL. Denne basen dekker litteratur innen byggefaget og beslektede emner fra 1975 til dato, og gir henvisninger til både bøker, rapporter og tidsskriftsartikler. Databasen oppdateres regelmessig direkte fra byggforskningsorganisasjoner i Sverige, Danmark, Finland og Norge. Databasen ligger i Stockholm og administreres av det svenske Institutet för bygdokumentation, Byggdok. Fra 1.

juli i år skiftet databasen navn fra Byggdok til BODIL. Et abonnement på nyhetsovervåking blir «skreddersydd» etter brukerens spesielle behov og interesser. På det fagfeltet hvor man er særlig interessert, vil man få oversikt over det nye som publiseres.

Priser pr 1.1. 1983:

1 profil	kr 500,- pr år
ytterligere 2-5 profiler	kr 300,- pr år pr stk.
ytterligere 6-10 profiler	kr 250,- pr år pr stk.

- Vi låner ut litteratur fra vårt bibliotek og formidler fotokopibestillinger, bokbestillinger og lånebestillinger til andre bibliotek. Dette er inkludert i de forannevnte prisene.
- Vi bidrar med konsulenthjelp ved oppbygging av mindre byggetekniske boksamlinger